

naš aero 1-2 • 81

naš aero

glasilo kemične, grafične
in papirne industrije celje

celje, marec 1981

letnik XX — številka 1—2

uredniški odbor

stane brinovec, rado čepič,

silvo črepinšek, ciril debeljak,

karmen dovč, konrad orožim,

vera radić, franc ribič,

dora rovere, zdenka strnad,

anica svet, anton svetelšek

tehnično svetovanje

peter oset

glavni in odgovorni urednik

jože randl

uredil

tone škerbec

tisk

aero, tozd grafika

za tiskarno drago vračun

naslov uredništva
kadrovski in splošni sektor aero
celje, čuprijska 10

po mnenju republiškega sekretariata za prosveto
in kulturo, št. 33-316/78, je glasilo naš aerc
oproščeno temeljnega davka od prometa
proizvodov

glasilo izhaja desetkrat letno
naklada 2.400 izvodov

0 1789/1981

LETO 1981 – LETO PREIZKUŠENJ

Krepko smo že zakorakali v novo poslovno leto, pričelo se je novo srednjeročno obdobje, sprejemamo nov petletni načrt in pred nami je deveto desetletje 20. stoletja. Vse kaže, da bo le-to prineslo svetu realno nevarnost ekonomske krize, ki se je v zadnjih letih že pokazala, prav izrazito v zadnjem času.

V takšni situaciji se tudi v Jugoslaviji srečujemo z večjim številom težav in s posledicami, ki ogrožajo predvsem gospodarsko stabilnost dežele. Vse to se najbolj odraža na področju zunanjetrgovinske menjave, plačilnega prometa in devizne bilance. Gospodarska situacija je v veliki meri rezultat naših notranjih slabosti in nedoslednega izvajanja nalog, ki smo si jih zastavili v preteklosti. Večina slabosti pa izhaja prav iz bližnje preteklosti in »našega obnašanja«, kot je bilo že večkrat ugotovljeno, VLEČE SE NEKAJ LET, pripeljalo je do gospodarskih težav in nalaga resen pristop k razreševanju. Prav zaradi tega smo že pred enim, oziroma dvema letoma pristopili k stabilizaciji.

Sprejeta izhodišča in merila gospodarske stabilizacije ne smemo tolmačiti kot enkratni poseg ali kot še eno od že v preteklosti sprejetih nalog za enkratno akcijo. Sedanji trenutek nalaga to obveznost kot stalno nalogo za spremenjeno obnašanje, prizadevanja vseh za spoštovanje zakonov in predpisov, sprejetih z namenom ureditve stanja in gospo-

darske stabilizacije. Stabilizacija pomeni tudi samoupravno odgovorno obnašanje do sprejetih obveznosti, je stalna naloga, spodbuda za večjo zavzetost pri delu slehernega delavca in skrb za smotrno uporabo delovnega časa in predelovalnega materiala.

Z letom 1980 se je sklenilo petletno obdobje načrtovanja razvoja v letih 1976—1980. Ugotavljamo stalno rast proizvodnje, prodaje, dohodka. Med največje uspehe uvrščamo proizvodnjo papirja v naši delovni organizaciji, ki je osnova za oplemenitenje v samokopirni papir v novi tovarni. S to proizvodnjo smo postali prvi proizvajalec v Jugoslaviji in vzhodnem delu Evrope. Ponosni smo, da nam prav te nove zmogljivosti odpirajo možnosti za nove predelovalne kapacitete v grafični dodelavi. Nahajamo se pred pričetkom izgradnje nove tiskarne, s čimer zaključujemo srednjeročni načrt in dograjujemo vertikalno povezavo v lastni, kot jo pogosto imenujemo, »mini produkcijski verigi«. Iz minulega petletnega obdobja prenašamo v naslednje dokončanje novih kapacitet za proizvodnjo samolepilnih trakov v temeljni organizaciji v Šempetru.

Zadovoljni smo ob ugotovitvah, da so bile odločitve v preteklosti pravilne. To lahko trdimo, saj so doseženi rezultati dokaz temu. Skupne naložbe, dogovori med temeljnimi organizacijami in samoupravne odločitve v praksi potrjujejo svojo uveljavitev.

Srečevali smo se s težavami, ki smo jih bolj ali manj uspešno razreševali, v zadnjem obdobju vsekakor največje — preskrba s surovinami. Vse več je povezav z domačimi proizvajalci, veliko dela je vložena v nadomestilo uvoženih materialov, žal pa smo še vedno vezani na uporabo uvoženih surovin. Realno niti ni mogoče pričakovati popolnega nadomestila. Potrebe po uvozu ne pokrivamo z lastnim izvozom. To dejstvo nam narekuje nadaljevanje dela pri raziskavah za nadomestila in stalno skrb za povečanje izvoza. V letu 1980 smo izvažali v 32 dežel sveta. Razveseljivo je, da je pri tem več kot polovica dežel v razvoju. V preteklem srednjeročnem obdobju beležimo veliko število novih proizvodov, izdelanih na osnovi lastnega razvoja. Dopolnilo programa proizvodnje v temeljnih organizacijah je plod skupnega dogovora med »raziskovalci in proizvajalci«. Ob tem naj omenim še stalno skrb za kakovost, saj je dobra kakovost osnovni pogoj za prodor na svetovni trg.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti tudi na uspehe, ki smo jih dosegli v dograditvi samoupravnih odnosov.

V novo srednjeročno obdobje smo stopili v težkem gospodarskem trenutku. Sprejemamo nove načrte, razvrščamo naloge po pomembnosti, ocenjujemo realnost za uresničitev sprejetih ob-

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

veznosti. Kako naprej? Osrednja naloga za naslednje obdobje je vsekakor skrb za povečanje izvoza. To je »aktualna tema« jugoslovanskega gospodarstva. Samo povečani izvozni plasman daje možnosti za preskrbo nujnih sredstev za potrebe nakupa uvoženih surovin. Uspešen nastop na svetovnem trgu je povezan z dobro kvaliteto proizvodov. Stalna skrb za kakovost je zagotovilo za povečani izvoz. Ugotavljamo, da smo na področju uvajanja kontrole kakovosti dosegli veliko, manj pa pri izločanju nekvalitetnih proizvodov, oziroma oceni, če je izdelek dovolj kvaliteten in če odgovarja zahtevam tujega kupca. Razveseljivo je, da se v izvozne posle vključujejo vse proizvodne temeljne organizacije.

Intenzivno investicijsko dejavnost načrtujemo tudi v tem petletnem obdobju. Nedokončana investicija v samolepilne trakove in nova naložba v grafično predelavo narekujeta veliko dela že v letih 1981/82. Povečane zmogljivosti naj bi poleg raznovrstnejših proizvodov dale tudi nove količine za potrebe tujega trga. Vzpodbudni rezultati iz že omenjenega združevanja sredstev v izgradnji zmogljivosti za papir in samokopirne papirje nas obvezujejo za nadaljnji razvoj. Načrti so ambiciozni, tehnološko-ekonomska analiza kaže, da so utemeljeni, naša naloga pa je, da z lastnim delom, s povezovanjem z ostalimi partnerji na principih združevanja dela in sredstev, izpolnimo zastavljene cilje.

Pomembno pri delu v prihodnje bo tudi sodelovanje z domačimi proizvajalci reprodukcijskega materiala. Prvi koraki so že bili opravljeni, postati pa bi morali stalna oblika delovanja. Pri tem ne smemo pozabiti na sodelovanje z nerazvitimi področji, tako v Jugoslaviji kot v svetu. Ocenjujemo, da je Aero danes, poleg prodaje materialnih dobrin v izvoz, sposoben prodajati tudi svojo tehnologijo in znanje. Izkušnje iz preteklosti to potrjujejo.

Prepričan sem, da smo kos zastavljenim nalogam!

Milan Zupančič

PRED VELIKO IN ZAHTEVNO NALOGO

POLOŽEN TEMELJNI KAMEN ZA GRADNJO NOVE GRAFIKE

Predsednik — boter vlaga listino ...

Tik pred iztekom leta 1980, točneje 26. decembra, smo v naši delovni organizaciji s skromno svečanostjo obeležili pričetek novogradnje, velike in zahtevne naloge — položili smo temeljni kamen nove grafike.

Ob tem pomembnem dogodku so se zbrali predstavniki družbenopolitičnih organizacij Celja, predstavniki Razvojnega centra

Celje, predstavniki izvajalcev gradbenih del, direktorji naših temeljnih organizacij in lepo število naših delavcev.

Ceremonial polaganja temeljnega kamna so izvedli naši najstarejši grafični delavci iz vseh treh osnovnih tehnologij, vodja slavnosti pa je v pozdravu dejal:

— Tiskarstvo je kot arhitektura: črno umetnost gradimo že stoletja in jo še vedno gradimo; kajti vedno najdemo nova pota... za oblikovanje novih smeri...

V uvodnem govoru je glavni direktor, Milan Zupančič, orisal priprave za realizacijo dolgoletnega cilja združenih delavcev Aera in izrazil prepričanje v uspeh pri gradnji zaključne faze reprodukcije celotne grafične industrije.

Osrednji govornik, predsednik delavskega sveta tozd Grafika, Stanko Kroflič pa je poudaril, da se pričinja uresničitev teženj grafičnih delavcev v Celju. V nadaljevanju pa je povedal:

— Dogodek tega dne, ko polagamo temeljni kamen nove zgradbe grafike, bo z veseljem vpisan na prvi list kronike novega obdobja celjske grafike. Dve desetletji stalnih prizadevanj, mnogokrat načetih planiranj nove grafike, sta preteklost; v tem času se je za novo grafiko zvrstilo več lokacij na obronkih celjskega mestnega jedra. Vendar smo morali vedno znova spoznavati, da so bile naše finančne zmožljivosti za tolikšno naložbo prešibke. Združitev delovne organizacije Aero in Cetisa v letu 1972 pa je odprla možnosti za uresničitev gradnje nove grafike. To je bilo tudi navedeno v dokumentu združitve.

Seveda je bilo to nalogo treba pričeti zelo preudarno. Podrobna analiza je prinesla zaključek, da bo razvoj grafične in predelovalne industrije omogočila le lastna izgradnja bazne industrije.

Pristopili smo k postopnemu izvajanju; v prvem planu: celuloza-papir, v drugem: kemična obdelava (oplemenitenje papirja) in v tretjem: izgradnja novih grafičnih objektov za proizvodnjo. Obe prvi investiciji sta bila uspešno realizirani, z izgradnjo nove grafike pa bomo zaključili reproduksijsko celoto. Tako bo trdna bazična industrija porok za uspešen nadaljnji razvoj grafične industrije v Celju.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Prihod ceremonialne skupine naših grafikov

Gostje in predstavniki naše delovne organizacije

Pozdravni govor glavnega direktorja Milana Zupančiča

Med govorom predsednika delavskega sveta tozid Grafika, Staneta Krofliča

(Nadaljevanje s 3. strani)

Poleg tega, da smo združevali sredstva za investicije v drugih temeljnih organizacijah, v izgradnjo papirnice in obrata AC, smo veliko investirali tudi v našo novo strojno opremo, predvsem na področju tiska in dodelave neskončnih obrazcev, tiskanju samolepilnih etiket in ofsetnem tisku. Posodobili pa smo tudi fotostavnico v sklopu reprodukcije. Vse našete investicije smo izvršili v preteklih štirih letih, omogočile pa so nam, da smo postali največji proizvajalec neskončnih obrazcev v Jugoslaviji, z najsodobnejšo tehnologijo pa lahko za-

dovoljimo potrebe po mehano-grafskih obrazcih v računskih centrih. Smo tudi največji proizvajalci samolepilnih etiket, gledano v celoti pa smo se razvili v eno največjih in najsodobnejših tiskarn v Sloveniji. Naša razvojna politika je in bo tudi v prihodnje temeljila na širjenju in dopolnjevanju specialnih področij tiska, razvijanju in izpopolnjevanju novih tehnologij v naši grafični industriji. Tudi ta investicija nam bo omogočila razvijanje ideje o povezovanju in skupnem načrtovanju razvoja, skladno s proizvajalci repromaterialov za grafično industrijo.

Tako upamo, da bomo grafično industrijo uvrstili med najpomembnejše veje gospodarstva v celjski regiji. Vsekakor pa je celoten perspektivni razvoj tesno povezan z novogradnjo, saj nas novo nabavljene strojne zmogljivosti v sedanjih proizvodnih prostorih že močno utesnjujejo. Težave so tudi zaradi dislociranih posameznih obratov grafike, ki zavirajo uspešnost organizacije dela. Pričakujemo in prepričani smo, da nam bo nova grafika, skupno z doslednejšo organizacijo dela nudila pogoje za normalno in uspešno delo, pa tudi za nadaljnji razvoj.

Pri načrtovanju novih objektov smo dali poseben poudarek tudi pri reševanju socialnih pogojev dela delavcev.

Zavedamo se, da našo investicijo pričanjamo v zelo težavnem gospodarskem položaju, vse to pa bo terjalo od nas velike napore, tako v proizvodnji, kot organizaciji dela in poslovanju. Marsičemu se bo treba marsikdaj tudi odreči.

Z združenimi močmi in prizadevanji bomo uspeli izpeljati to veliko, začeto delo in prepričani smo, da bodo naše zamisli, naša skupna stremljenja in prizadevanja, realizirana z uspehom.

Predsednik celjske občinske skupščine, Jože Marolt, je v svojem nagovoru pozdravil svečan dogodek in spodbudno ocenil prizadevanja za napredek gospodarstva v naši regiji in vzdal spominsko listino v temeljni kamen.

Tako se je sklenila svečanost pričetka izgradnje nove grafike. Upamo in pričakujemo, da se bodo dela uspešno nadaljevala in da bomo že prav kmalu lahko zapisali vrsto dobrih novic.

SPOMIN NA KRST MLADIH GRAFIKOV

Konec lanskega decembra, točneje 6. decembra, je kar enajst naših delavcev iz tozd Grafika uspešno zaključilo dveletno poklicno grafično šolo.

Solali so se pri Delavski univerzi v Celju, v dislociranem oddelku šole v Ljubljani. V oddelku so bili vključeni tudi grafični delavci iz Cinkarne in Fotolika, ki pa niso bili tako uspešni kot naši delavci.

Po uspešnem zaključku šolanja sledi tudi tradicionalni krst, ki ga grafiki vedno zanimivo in veselo pripravijo.

Priloženi fotografiji sta verjetno kar dovolj prepričljivi!

Janja Završnik

ZAPIS O NEKEM ČASU

Proslavljanja 30-letnice delavskega samoupravljanja so sicer že za nami, toda predno obrnemo spet nov list v poglavju naših sedanjih prizadevanj za stabilizacijo, ne bo odveč, če še nekaj kratkih stavkov posvetim spomenu tistega časa, ko so prvi samoupravljalci tvorili prve začetke današnje delavske samouprave. Kot je že v naslovu navedeno — le spomenu tistega časa.

Pred menoj je trideset let stara fotografija prvih samoupravljalcev današnje TOZD Grafika — DO AERO. Prvi delavski svet in upravni odbor. Ne mislim navajati njihovih imen, morda le skromen podatek: tretjina jih je že pod rušo, skoraj vsi ostali pa

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

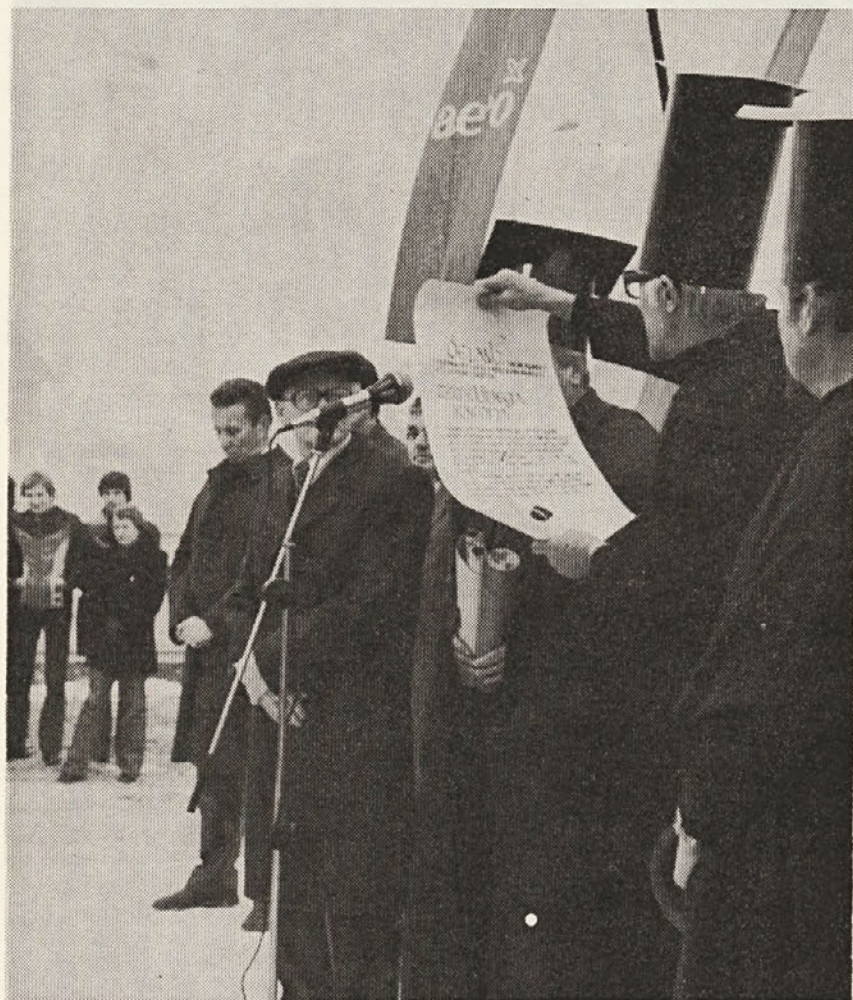
preživljajo ob zasluženi pokojni-
ni jesenske dni svojega življenja.

Ko tako gledam te obraze, se
v mislih pomudim ob spominu
na ta ali oni dogodek, ki nas je
povezoval zdaj kot delovne tova-
riše, zdaj kot prijatelje pri igri,
pa spet kot zagnane samoupravl-
jalce.

Ne mislim pisati o tem, da so
bila takratna osnovna sredstva
vredna nekaj nad devet milijonov
starih din, ali da je naš takratni
celoletni plačilni sklad znašal pet
in pol milijona starih din, ali da
je naš kolektiv štel tedaj 97 za-
poslenih. Takih in podobnih po-
datkov je bilo na kopice, to so
številke, ki so že davno zbledele
na zaprašenih arhivskih policah,
kjer je v skladovnicah porumene-
lega papirja skrito nič koliko de-
la in truda, prizadevanj, nič ko-
liko težkih, pa tudi veselih ur. Le
kdo bi se mogel danes vsega tega
še spominjati...?

Morebiti bi pisal o tem, kako
prisrčno smo se veselili vsakega
novega stroja, kako svečano je
bilo naše razpoloženje ob vsa-
kem pomembnejšem delovnem
uspehu. Pisal bi o tem, kako smo
proslavljali ob zasilnih mizah,
prekritih s papirjem in pili iz ko-
zarcev, ki smo jih prinesli s se-
boj. Pa še kako veselo je bilo!
Prepevali smo in nikogar ni skr-
belo, kako se bo vračal domov,
saj v skrajni sili si lahko šel peš,
poleg kolesa... Tako smo pose-
deli tudi do zore, nikomur se ni
mudilo, mudilo, mudilo...

Tako me čas neusmiljeno pri-
ganja, da fotografijo položim na-
zaj med spominke in da bi zgor-
nje vrstice poizkušal še skrajšati,
da ne bi bile predolgovezne za
prebiranje. Morebiti bo kdo so-
dil, da so obarvane s sentimen-
talnostjo ali da imajo priokus
trpkosti, vendar pričakujem, da
so v tem neusmiljenem in neneh-
nem hlastanju za časom uspele,
vsaj za nekaj trenutkov, pre-
usmeriti naše misli na tisti čas,
ki si vsekakor zasluži, da se ga
le še kdaj pa kdaj bežno spom-
nimo...

Vodja ceremoniala bere spominsko listino

Stane Lovrenčič

OBISKALI SMO POMURJE

V današnjih pogojih dela in razvoja grafike je offset oddelek dobil zeleno luč za doslej kar zanemarjeno, oziroma pozabljeno smer ali še boljše — ni bilo pravega impulza za sodelovanje in dogovarjanje s sorodnimi delovnimi organizacijami, kot na primer Pomurski tisk, ki smo ga obiskali. Namen obiska je bil v ogledu prostorske, tehnične in predvsem kakovostne ravni v isti smeri kot jo gojimo v našem kolektivu, offset tisku in njegovi finalizaciji. Že uvodoma bi se vsi udeleženci radi zahvalili vodstvu tozda Grafika, ki je obisk omogočil in pripravil, seveda tudi z namenom, da dosežemo spoštovanje dela in tehnološke discipline ob primerjavi delovnih prizadevanj v sorodnih delovnih organizacijah.

Bili smo veseli, ko nam je naša »siva eminenca« povedal, da gremo... Strojniki, grafiki in vodja oddelka smo se podali v jasnem, svežem jutru po novi cesti proti Mariboru. Pozdravili smo zaspalo Dravo in odbrzeli Murski Soboti nasproti...

V Pomurskem tisku nas je sprejel tovariš Jože Kolar. Ne bi govoril o trenutnih vtisih, ki so med grafiki že običajni. Predvsem prisrčni. Tovariš Kolar, vodja kartonaže, nam je predstavil delo na svojem področju, delo pridnih delavcev, ki vedo kaj delajo in kaj hočejo.

Podobno sliko smo videli tudi v drugih oddelkih, kjer pa nam je način dela posredoval tehnični vodja v Pomurskem tisku, tovariš Žunič. Naše ugotovitve so bile kratke: delajo kvalitetno. Po ogledu proizvodnje in izmenjavi mnenj s strokovnimi delavci, smo se zadržali še na »klepetu« pri pomočniku direktorja, tovarišu Vildu, ki nam je podrobno orisal razvoj Pomurskega tiska, vse od ustanovitve leta 1955.

Iz njegovega pripovedovanja, prave monografije Prekmurja, velja poudariti pomembno zgodovinsko značilnost.

(Nadaljevanje na 8. strani)

DELAVCI TEMELJNE ORGANIZACIJE
ZDRUŽENEGA DELA GRAFIKA V OKVIRU DELOVNE ORGANIZACIJE
AERO ZAČENJAMO S POLOŽITVIJO

TEMELJNEGA KAMNA

IZGRADNJE NOVE GRAFIKE. PRIČETEK DELA JE PLOD SKUPNIH NAPOROV IN PRIZADEVANJ VSEH DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE AERA TER ZAČETEK URESNIČITVE NAŠIH DOLGOLETNIH RAZVOJNIH NAČRTOV ZA NAPREDEK IN RAZŠIRITEV GRAFIČNE INDUSTRIJE CELJA IN SLOVENIJE. JE TUDI NOV KORAK K CILJU, KI SMO SI GA ZASTAVILI OB PRIPOJITVI DELOVNE ORGANIZACIJE CETIS K DELOVNI ORGANIZACIJI AERO V LETU 1972.

ŽE ZDRUŽENIMI SREDSTVI VSEH PROIZVODNIH TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA BOMO NA OSNOVI ZDRUŽEVANJA DELA IN SREDSTEV SKOVALI NOV, ČVRST ČLEN V VERIGI PROIZVODNE REPRODUKCIJSKE CELOTE AERA. ZAČETO DELO BOMO TUDI USPEŠNO DOKONČALI.

V CELJU, DNE 26. XII. 1980

DELAVCI TOZD GRAFIKA
DO AERO

Listina vzdana v temeljni kamen nove grafike

(Nadaljevanje s 7. strani)

Po prvi svetovni vojni je bilo Prekmurje k matični Jugoslaviji priključeno šele leta 1919. Kot marsikje drugod, so se tudi tukaj križali interesi raznih oblasti in nekdanjih veličin. Tod so že v preteklosti živeli Slovenci, ki pa smo jih, oziroma naši predhodniki, krstili za Prekmurce. Ime je ostalo, prisoten pa zgodovinski moment, da so Prekmurci naš najbolj izpostavljen živelj na severovzhodni meji in to klen narod, ki je vedno pripravljen braniti vse pridobitve.

Seveda vse še ni doseženo, nedvomno pa bo prav kmalu, saj je parola Prekmurcev: zavednost in pridnost.

Pripoved tovariša Vilda nas je prevzela in šele ob zaključku obiska smo ugotovili, da se oglašajo naši želodci. Gostitelji so nam svetovali nek domači »raj«, vendar je imel ravno takrat na obisku inšpekcijo, zato pa smo se po nasvetu domačina Rafka odločili za Čardo.

Blizu ceste smo zagledali simbol ptiča, ki nosi otroke. Obeta-

ven znak, seveda le kot napoved za dobro jedačo. V Čardi prava prekmurska idila, v kuhinji in na jedilniku. Bograč, prekmurske koline, bujta repa, slaščice, zaščitena vina iz tega področja. Prijeten zaključek uspešnega obiska.

Zaželeli smo »na svidenje« lepemu Prekmurju in obogateni z novimi izkušnjami odhiteli domov.

Ob koncu še enkrat: tozd Grafika — hvala!

Ivan Uranič

TERMINALSKA OBDELAVA PODATKOV

Zadnja leta vse hitrejši razvoj znanosti omogoča uvajanje nove tehnologije in strojne opreme v proizvodnjo, vzporedno s tem pa seveda skokovit porast proizvodnje iz leta v leto. Ves ta napredek zahteva tudi večjo aktivnost pri organizaciji, pri planiranju, kontroli in analizi proizvodnje. Prav tehnologija spremljanja, oziroma obdelovanja podatkov, pa kljub pomoči računalnika za-

ostaja in ne gre v korak z razvojem proizvodnje.

Za računalniško podprto informatiko na ravni naše delovne organizacije, analizirano skozi razvoj zadnjih pet let, velja enaka ugotovitev kot za večino računalniških informacijskih sistemov v drugih delovnih organizacijah v Sloveniji. Takšna obdelava podatkov s pomočjo računalnika, ki jo s kratico imenujemo AOP (avtomatska obdelava podatkov), osta-

ja na ravni spremljanja posameznih delovnih funkcij in procesov in se zaključuje s parcialnimi računalniškimi izpisi. Povezava med posameznimi skupinami podatkov je omenjena le znotraj delovnega procesa, ki ga določena aplikacija obravnava. Iz opisa lahko razberemo, da je v takem procesu računalnik le sodoben in hiter tiskalni kabel in katalog, ter zmogljiv shranjevalec podatkov. Procesu, v katerem vnašamo na nosilce podatkov nove in popravljamo stare podatke ter novo stanje izpisujemo na izhodne tabele, pa vsekakor ne moremo reči računalniško podprti informacijski sistem delovne organizacije AERO.

Pogled nazaj

Pravi začetki dela na področju AOP segajo v obdobje ob koncu šestdesetih let, natančno 28. novembra 1969, ko je takratni centralni delavski svet Tovarne AERO predal v obratovanje gospodarsko-informacijski službi računalnik firme IBM 360 model 20.

Program dela je bil zastavljen dokaj smelo, sprva brez ustreznih kadrov in znanja, le z zavestjo, da avtomatska obdelava podatkov (AOP) zagotavlja korak z razvitimi.

Začetki so bili težavni, led je bilo treba prebiti pri samem pri-

Iz oddelka AOP

stopu k delu, torej pri sodelavcih, ki bodo računalniške informacije uporabljali. Že skozi vse leto 1968 so se delavci na področju AOP marljivo pripravljali na prvo obdelavo, ki naj bi stekla takoj po prevzemu računalnika in je obsegala področje prihodov iz proizvodnje in prodajo iz zaloga vse do pisanja računov, dobavnic, odpremnih listov in drugih izhodnih tabel. Januarja 1970 je bil računalnik usposobljen za delo in kmalu za tem je stekla prva obdelava.

Takrat je bila velikost našega računalnika naslednja:

- osrednji pomnilnik procesne enote v obsegu 16.000 merskih enot spomina ali kratko 16 K;

- ca. 10 milijonov merskih enot zunanega spomina na dveh diskovnih enotah ali 10 M;

- v direktni povezavi s procesorjem pa še linijski tiskalnik, s hitrostjo pisanja do 300 vrstic v minuti (edini tiskalnik v Jugoslaviji, ki ima možnost pisanja dveh različnih list hkrati).

V obdobju do leta 1976 smo s pomočjo omenjenega računalnika obdelovali že področja prihodov iz proizvodnje, prodajo iz zaloga, prodajo po naročilu, saldakonte kupcev, kadrovske evidenco in obračun osebnih dohodkov, ter še vrsto manjših obdelav (spremljanje potniškega prometa, avtokontrola, obračun prejemkov študentov itd.). S temi obdelavami pa smo računalnik izkoristili maksimalno, saj je obratoval v vseh treh izmenah. Tako je možnost nadaljnega širjenja obdelav pogojeval samo večji stroj.

Zeljo po nabavi večjega računalnika pa je še v kali zatl takratni republiški ukrep o ustanovitvi enotnih regijskih računalniških centrov. Tako se je DO Aero pridružila kot ena prvih članic novoustanovljenemu računalniškemu centru za celjsko področje pri poslovni skupnosti Družbeni računalniški center Celje (DRC Celje). V zadnjih letih sodelovanja z DRC beležimo dobre rezultate, saj obdelujemo na skupnem računalniku IBM 370/135 naslednja področja:

- materialno knjigovodstvo,
- finančno knjigovodstvo s saldakonti dobaviteljev,

- obračun osebnih dohodkov,
- povezava materialno-finančno in

- mesečni pregled stroškov po OE.

V fazi prenosa pa sta še dve področji, in sicer obdelava osnovnih sredstev ter kadrovska evidenca z razvidom del in nalog. V tem obdobju pa je vzporedno z delom na področju sistemske organizacije in programiranja omenjenih obdelav teklo tudi intenzivno strokovno izobraževanje

stavljenim nalogam. Na drugi strani pa je kartica kot enkratno uporabljiv medij za vnos podatkov zastavljala vse pogosteje vprašanja ekonomičnosti. Po raziskavah strokovne komisije pri poslovni skupnosti DRC in ob rezultatih testov nekaterih proizvajalcev zajemalne opreme pri nas, smo se odločili za nabavo miniračunalnika TRS 721, Tovarne računalniških strojev Zagreb (gre za ameriški stroj MDS 21/40 z zagrebško nalepko), ki združuje

Display oz. terminal

delavcev v oddelku AOP. Najprej na IBM šoli v Ljubljani, nato v ljubljanskem Saturnusu kot praktikum, pa pozneje na IBM šoli na Dunaju, vse do danes, ko je v Radovljici redna letna IBM šola za izpopolnjevanje dela organizatorjev, programerjev in operaterjev.

AOP danes — jutri

Hkrati s potrebo po obdelavah novih delovnih procesov s pomočjo računalnika, se je iz leta v leto večalo število vhodnih podatkov, ki jih je bilo potrebno vnesti v kartice prek klasičnih strojev luknjača in verificirke. Obstoječi stroji za zajemanje podatkov, nekateri stari že več kot deset let, po zmogljivosti pa tudi tehnično, letos niso več kos za-

v sebi kar tri osnovne funkcije:

- zajemanje in verificiranje podatkov,

- programiranje v programskem jeziku MOBOL in izvajanje internih obdelav,

- povezovanje z večjimi računalniki v interaktivno delo (služalniki v interaktivno delo (služi kot oddaljen terminal).

Miniračunalnik TRS 721 smo v naši delovni organizaciji vgradili 18. junija 1980 in je sestavljen iz:

- procesne enote z notranjim spominom 96.000 merskih enot ali 96 K;

- zunanega spomina na štiri disketnih enotah v skupni velikosti ca. 800.000 merskih enot ali 800 K;

(Nadaljevanje na 10. strani)

Miniračunalnik TRS 721

(Nadaljevanje z 9. strani)

— štirih zaslonskih ekranov s tastaturo;

— linijskega tiskalnika s hitrostjo 300 vrstic na minuto.

Omenjena strojna oprema je bila nabavljena iz odobrene kvote za nakup terminalov TOZD Kemije Celje, TOZD Kemije Šempeter in TOZD Grafike v skupni vrednosti 1,2 milijona din. Do konca leta 1980 so stekla na računalniku TRS 721 dela zajemanja podatkov iz področja materialnega knjigovodstva, finančnega knjigovodstva in osebnih dohodkov, kar predstavlja poleg natančnejšega zajemanja mesečni prihranek približno 30.000 kartic.

V letu 1981 planiramo prenos zaslonskih ekranov neposredno k virom informacij in razširitev sistema z dodatnim eksternim spominom na diskovni enoti, kar bi omogočilo, da bomo nekatere obdelave lahko izvajali na stroju samem.

In terminalska obdelava podatkov?

Kljub intenzivnemu delu sedanjih hitri utrip poslovnega dogajanja in vedno večja nujnost takojšnjih informacij, narekujejo še hitrejšo obdelavo podatkov, ki je v tej fazi še prepočasna in predvsem razdrobljena po posa-

meznih delovnih funkcijah ali celo procesih. Sprva smo reševali ažurnost informacij s skrajšanjem rokov za dostavo dokumentov za obdelavo, vendar pa je tudi to možno le do neke meje. Tako ostaja odprto najvažnejše vprašanje, kako podatke strniti v kompleksno informacijo, ki bo

uporabna tudi vodilnim kadrom v TOZD in DO. Takšen način dela pa je možen samo z izgradnjo celovite terminalske arhitekture znotraj delovne organizacije in s formiranjem integralnega proizvodno-poslovnega informacijskega sistema.

Odgovor na vprašanje, kakšna je torej terminalska obdelava podatkov, je: zajemanje podatkov na mestu, kjer podatki nastajajo, prenos podatkov od terminala preko PTT linij na osrednji računalnik, interaktivna obdelava in odčitavanje rezultatov na ekranu terminala ali izpis na terminalskem tiskalniku. S tem odpade večji del zamudnega pošiljanja dokumentacije v računalniški center, kjer podatke zajemamo, obdelujemo in izpisujemo. Razvoj računalniške obdelave v novem srednjeročnem obdobju bo torej usmerjen predvsem v terminalsko obdelavo in v prenos dnevnih operativnih obdelav (spremljanje proizvodnje in obdelava naročil kupcev) iz računalniškega centra v proizvodnjo in prodajo. Program vključevanja terminalov pa je pogojen z nabavo teh strojev in PTT linij.

Rudi Erman

biti obveščen
pomeni tudi obveščati

OBISKI

DELEGACIJA NA OBISKU

Konec oktobra je bila na delovnem obisku v naši delovni organizaciji delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ.

Člani delegacije, z vodjo delegacije, inženirjem Markom Bulcem, so se z našimi predstavniki pogovarjali o aktualnih problemih stabilizacije, tekoče ekonomske politike in pripravi planskih dokumentov.

Kritično so ocenili zaostrene pogoje gospodarjenja ter prehtali možnosti zagotovitve normalnega poslovanja in dela v naslednjem obdobju.

OBISK DR. ANTONA VRATUŠE

Sredi decembra lani je našo delovno organizacijo obiskal član predsedstva Centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije, dr. Anton Vratuša.

Po ogledu proizvodnje v našem obratu samokopirnega papirja se je z našimi predstavniki pogovarjal o pogojih in rezultatih dela razvojne službe.

Naše predstavnike je seznanil s prizadevanji slovenskih delegatov v skupščini SFRJ in SRS za uvedbo novih poti na področju deviznega poslovanja.

Tovariš Vratuša se je zanimal tudi za naše poslovne in izvozne rezultate. Največ pozornosti pa je posvetil delu inovatorjev v naši delovni organizaciji, ki v okviru društva DIATI združujejo svoja prizadevanja na področju uvažanja novih proizvodov in tehničnih izboljšav.

AVTOBUS BRATSTVA IN ENOTNOSTI

Naši predstavniki

Med ogledom proizvodnje strokovni in...

... prijateljski pogovori

Obisk v Čupriji

Lani jeseni smo v naših Informacijah pisali o avtobusu bratstva in enotnosti, s katerim so predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov naše delovne organizacije, na pobudo delavcev iz delovne organizacije Mladost v Čupriji, odšli na obisk.

Čas hitro teče in prav kmalu bo prispel avtobus bratstva in enotnosti iz Čuprije k nam, v Celje. Zato je prav, da predstavimo delovno organizacijo Mladost nekoliko natančneje in se spomnimo tudi doživetij udeležencev izleta, ki so se mudili v pobratnem mestu.

Mladost Čuprija je delovna organizacija z grafično dejavnostjo in proizvodnjo lepenke. Zaposluje okrog 500 delavcev, ki letno ustvarijo približno 29 milijonov dinarjev dohodka.

Tako kot vse sorodne delovne organizacije, so se tudi v Mladosti v preteklem obdobju srečevali s precejšnjimi težavami pri preskrbi z repromateriali, vendar so jih kar uspešno reševali, tako da proizvodnja ni bila preveč okrnjena.

Znaten delež pri dohodku Mladosti pa ustvarijo tudi v skupnem obratu za proizvodnjo samolepilnih etiket, ki smo ga zgradili s skupnim vlaganjem Aera in Mladosti. Delo skupnega obrata nadzoruje skupni poslovni odbor, v katerem so predstavniki obeh delovnih organizacij.

Skupni obrat je v preteklem obdobju posloval dobro, kljub temu, da plan proizvodnje ni bil v celoti dosežen. Vzroki za to so v pomanjkanju samolepilnega papirja na domačem trgu in problemi pri tehnični izvedbi v proizvodnji. Težave so bile tudi pri prodaji, zaradi visokih cen in vzporedno s tem, manjšim povpraševanjem. Vendar bo, po mnenju poslovnega odbora, z

boljšim in natančnejšim obdelovanjem tržišča mogoče poiskati ustrezne rešitve. Delavci Mladosti pa se zavedajo, da bodo z dobro kakovostjo proizvodov uspeli v teznjah za boljše poslovne rezultate.

V delovni organizaciji Mladost v Čupriji proizvajajo šolski in pisarniški material (zvezke, bloke, registratorje, mape) ter kuverte različnih formatov.

Največji kupci njihovih proizvodov so Rilindija iz Prištine, Savremena administracija, Naprijed Zagreb, Nolit, Univerzal Tuzla in Jugoslovanska ljudska armada.

V preteklem letu so približno 20 odstotkov proizvodov prodali tudi na tuja tržišča.

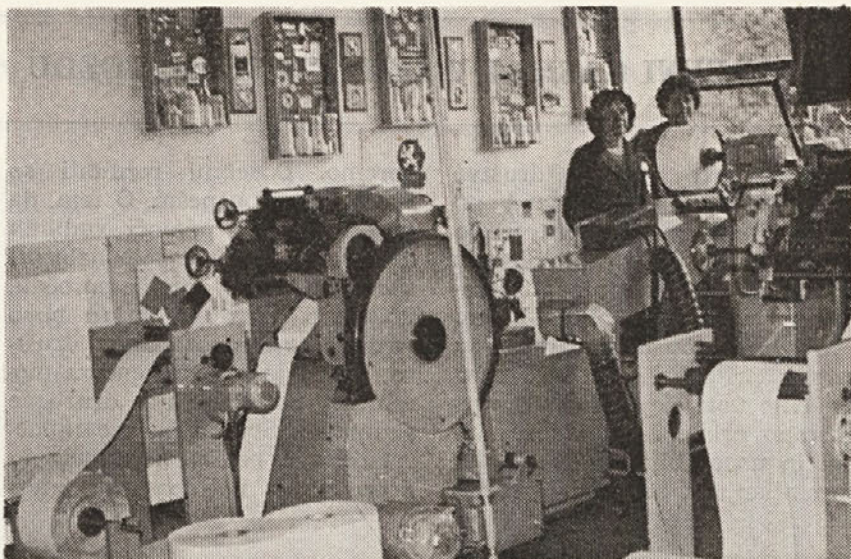
V proizvodnem programu Mladosti je tudi lepenka, saj imajo lasten stroj za izdelavo le-te v različnih gramaturah.

Predstavniki naše delovne organizacije so bili po obisku enotni v oceni prizadevnosti delavcev v Čupriji, saj so ugotovili, da delavci v Mladosti vztrajno in zavzeto delajo ter dosegajo dobre rezultate. Pa tudi delovni prostori in okolica so čisti ter urejeni in v marsikaterem našem oddelku bi se lahko zgledovali po njih.

Naši delavci, ki so obiskali delovno organizacijo Mladost, so bili navdušeni tudi ob sprejemu in bivanjem v Čupriji ter potovanje v Čuprijo ocenili kot eno najlepših doživetij v preteklem letu, kljub dolgi in kar naporni poti.

V pomladnih mesecih letos pričakujemo obisk tovarišev — delavcev iz Čuprije, ki bodo prišli k nam, da bi bolje spoznali naše proizvodne obrate, naše delo, uspehe in težave. Seznanili jih bomo tudi z delom naših samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, z delom in življenjem naših delavcev ter tako še bolj utrdili bratske vezi med našimi narodi in dobre odnose med obema delovnim organizacijama.

Dora Rovere

Iz proizvodnje

Prijetno in tudi veselo je bilo

PRIZADEVNI GASILCI V ŠEMPETRSKEM TOZDU

Industrijsko gasilsko društvo Aero tozd Kemija Šempeter je po svojem stažu pravzaprav zelo mlado, saj organizirano obstoja šele štiri leta, šteje pa 26 operativnih članov in članic. Skupno s Službo požarnega varstva in varstva pri delu, ki jo vodi inženir Ivan Četina, je društvo organizirano pristopilo k izobraževanju in usposabljanju članov ter opravljanju z ustrezno gasilsko

opremo. Doseženi rezultati so znani in tudi uspešni. O tem, da je društvo ob pomoči vodilnih delavcev v tozdu uspelo nabaviti specialno vozilo, smo že poročali. Poudariti pa velja, da to novo vozilo ni le v ponos članom društva, stalno je pripravljeno za morebitne potrebe širše družbene skupnosti. Seveda pa vse to narekuje več neumornega dela in prizadevanj. Potreba po garaži

ranju vozila je nujna in člani upravnega odbora so skupaj z direktorico tozda, inženirko Jelisaveto Podgornikovo, izdelali osnutek gasilskega orodišča.

V tem prostoru so načrtovani prostori gasilskega društva tozda, enot civilne zaščite, oddelka OJA (obveščanje, javljanje, alarmiranje), polnilnice gasilskih aparatov in prostori že zaposlenih policnih gasilcev.

Skladno z ustaljenimi prizadevanji se je društvo odločilo za izgradnjo orodišča, z udarniškim oziroma prostovoljnim delom in 50 odstotno lastno nabavo gradbenega materiala. Lahko se pohvalimo, dela pri gradnji dobro tečejo. Že pripravljalna dela so bila precej zahtevna, saj je bilo treba porušiti transformator in topol s premerom 1,30 metra.

Zdaj, ko tekoče spremljamo vidno rast novogradnje, se tudi ne čudimo izjavam predsednika društva, tovariša Miklavca in poveljnika, tovariša Čatra, da so dela zahtevala že več kot 400 prostovoljnih delovnih ur. Pomembno pa je tudi dejstvo, da so dobri delovni rezultat plod uspešnega sodelovanja društva z družbenopolitičnimi organizacijami v tozdu. Na skupnih akcijah pa so se izkazali tudi mladinci in posamezni delavci šempeterskega kolektiva. Ostaja pa seveda še veliko dela do dokončanja del.

Prizadevni gasilci bi se radi zahvalili vsem, ki so in še bodo pripomogli s svojimi prizadevanji do čim prej zgrajenega in prepo- trebnega objekta.

Ivan Četina

Dopisujte

v naše glasilo

SREČANJE UPOKOJENCEV V MEDVODAH

26. oktobra lani, so se zbrali upokojenci Tovarne celuloze in papirja v Medvodah, na vsakoletnem, zdaj že tradicionalnem srečanju.

Po ogledu tovarne so prisluhnili kulturnemu programu in po-

sedeli v prijetnem pogovoru ob zakuski. Naši nekdanji sodelavci se vesele tega srečanja, zadovoljni so z razvojem in napredkom tovarne, še posebej pa so veseli, da jih nismo pozabili. Z nekaterimi smo obujali spomine in povedali so:

Alojz ALIČ in Franc CVEK

Franc CVEK: V tovarni sem se zaposlil v letu 1921. Delal sem na več delovnih mestih, nazadnje pri ročnem lupljenju lesa, nato pa kot vratar. Upokojil sem se 1958. leta, teče že 22. leto mojega pokoja. Na srečanje upokojencev prihajam skoraj vsako leto. Všeč mi je, saj se enkrat letno srečam na klepetu s starimi tovariši — sodelavci.

Franc KURALT: Upokojen sem že 19 let, v naši tovarni sem delal pri izžemalnem stroju, nato pa kot delovodja v celulozi. Moja delovna doba znaša natančno 41 let, 3 mesece in 16 dni. Na srečanje upokojencev rad prihajam, saj me na tovarno vežejo dolga leta trdega dela, pa tudi lepi spomini.

Alojz ALIČ: 28 let sem delal v tovarni kot mizar — brusilec žag. Ker sem že precej v letih, se srečanja v zadnjih dveh letih nisem mogel udeležiti, zaradi zdravja in oddaljenosti, živim namreč v Pirničah. Lepo je, da v tovarni spoštujete stare delav-

ce in se nas vsako leto spomnite z že tradicionalnim srečanjem.

Karel FERTIN: V tovarni celuloze sem delal polnih 36 let, v kotlarni kot vodja kotlarne. Že deseto leto sem v pokoju, vendar se v tovarno rad vračam, posebno na srečanje upokojencev, ko smo spet zbrani vsi skupaj.

Jaroslav KOŠATKO

Franc KURALT

Jaroslav KOŠATKO: Sem še mlad upokojenec, saj sem v pokoju šele od lanskega avgusta. V tovarni sem delal kot ključavničar, 5 let in pol. Prve mesece, ko sem ostal doma, mi je bilo

Karel FERTIN

po tovarni zelo dolgčas. Zdaj sem se že nekako navadil, doma delam na vrtu in okrog hiše, pa mi čas hitreje mine. Na srečanju sem prvič in še ne vem, kako mi bo všeč.

Cveta Robas

MEŠANI PEVSKI ZBOR AERO

V naši delovni organizaciji že drugo leto obstaja mešani pevski zbor, ki šteje 31 članov. Nekaj časa so nas pestile težave, saj glasovna sestava zboru ni bila ustrezna in je manjkalo predvsem moških pevskih glasov. Zdaj pa se že lahko pohvalimo, uspeli smo pridobiti nekaj moških pevcev in naše delo poteka boljše. Minulo leto smo v novembru pripravili proslavo po vseh temeljnih organizacijah, kjer je nastopil naš pevski zbor z recitatorji — učenci osnovne šole Slavka Šlandra.

14. februarja letos pa je zbor nastopil na reviji pevskih zborov celjskih delovnih organizacij, ki je potekala v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

Med nastopom na proslavi v delovni skupnosti

V letošnjem letu bo zbor sodeloval še na proslavi ob Dnevu žena, na srečanju pevskih zborov Slovenije v šentvidu pri Stični, na občinski reviji v Celju in ob dobri uvrstitvi na njej še na področni, medobčinski reviji.

Dejavnost našega zboru bo letos tako pestra in zato bi morda sodelovanje v njem zanimalo še marsikaterega delavca naše delovne organizacije, ki rad zapoje v družbi.

Dora Rovere

NOGOMETNA EKIPA AERO

prvak II. občinske lige v malem nogometu

V lanski sezoni je nogometna ekipa naše delovne organizacije dosegla lepe uspehe. Odigrala je 24 tekem v malem nogometu in s kakovostno igro zasluženost osvojila prvo mesto v II. občinski ligi.

Že v spomladanskem delu prvenstva si je naša ekipa priborila prvo mesto na lestvici, ki ga je obdržala vse do konca. Prvenstvo je osvojila s prednostjo šestih točk.

Tako bo zdaj nastopala v I. ligi, kjer igra dvanajst najboljših ekip iz celjske občine.

Prav je, da predstavimo še naše moštvo, oziroma igralce, ki so osvojili prvo mesto. To so: D. Videmšek, B. Videmšek, Kolčan, Gajzer, Pušnik, Bosina, Ribežl, Priganica, Čretnik in Krajnc. Ekipo je uspešno vodil Slavko Ošlak.

Iz sestave moštva lahko ugotovimo, da v njem nastopajo igralci iz vseh naših tozdov.

O prvenstvu povejmo, da je bilo naporno, saj so se tekme odvijale tudi v slabem vremenu. Pohvala gre vsem igralcem, saj izostankov ni bilo. Z lepo in borbena igro so dosegli lep uspeh, potrdili pa so tudi ugled našega

kolektiva, ki ga uživa v športnih dejavnostih.

Zahvalili bi se radi tudi vodstvom tozdov, obratovodjem in mojstrom, ki so z razumevanjem pripomogli k uspehu.

Mali nogomet je v Sloveniji vse bolj priljubljena igra, zaradi svoje dinamičnosti pa privablja na igrišča vedno več navijačev. Tudi naša ekipa se lahko pohvali z njimi, želeli pa bi, da bi jih bilo še več.

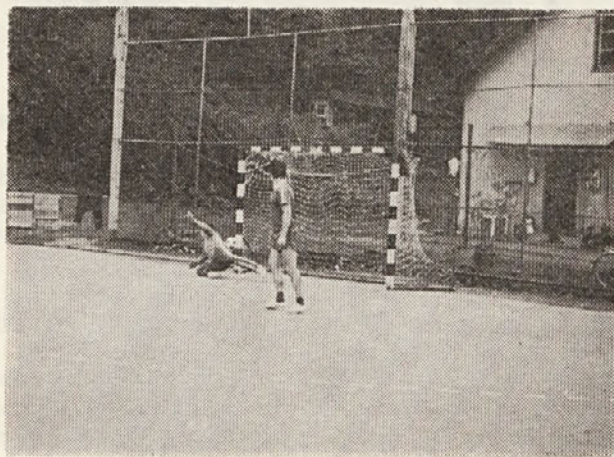
Mirko Krajnc

NOGOMETAŠI AERA USPEŠNI

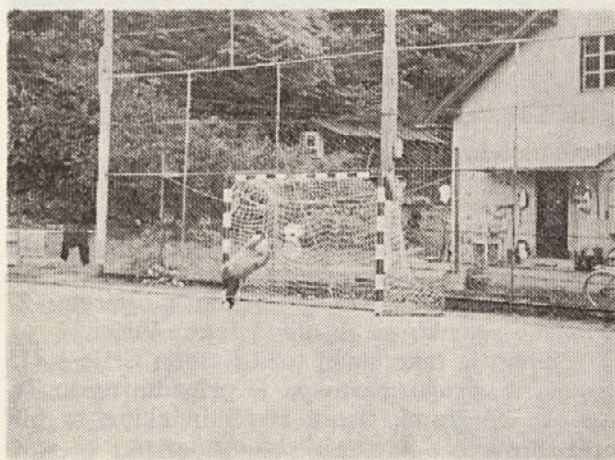
Fotoreportaža z nogometne tekme AERO : LOPATA — 5:0

Pred pričetkom derbija še kratek posvet — zadnji napotki za igro

Tudi ta strel ni našel poti v našo mrežo

Uspešna obramba našega vratarja

Naš obrambni igralec Bosina med dvema nasprotnikovima igralcema

Gajzer v akciji ... trenutek za tem je Priganica povedel našo ekipo v vodstvo z 1:0

Naša ekipa z vodstvom po tekmi ni skrivala zadovoljstva, saj je bila zmaga visoka

Zbor in posvet na začetku lova

Med lovom

Zmagovalci

Deveto srečanje ribičev v tekmovanju za I. trnek AERA je bilo lani konec oktobra na Smarinskem jezeru pri Celju.

Kljub dobremu vremenu za ribolov se je tekmovanja udeležilo le enajst ribičev. Zbor je bil ob 7. uri zjutraj, lovni čas pa dve in pol uri. Po pravilih je bil to lov na najtežjo ribo.

Prvič na tekmovanju ... in uspeh ...
Andrej Wiegele

Med posamezniki je s 300 gramskim ploščičem zmagal Mičo Jovanovič, drugi po ulovu je bil Andrej Wiegele s 175 gramskim ploščičem, 27 gramsko zelenko pa je ulovil Janez Vučer.

Ekipno je tako slavil tozd Kemija Celje s 475 grami rib, drugo mesto pa je pripadlo tozdu Trženje s 27 grami. Ostali ribiči in ekipe so bili brez ulova.

Uspešnim ribičem čestitamo, ostalim pa zahvaljujemo za udeležbo in dobro voljo!

Zvone Brilej

Mičo Jovanovič in Andrej Wiegele — tozd Kemija Celje ... vesela pokala in resna pri ekipni nagradi

LETNA KONFERENCA PLANINSKEGA DRUŠTVA AERO

Poročilo predsednika Planinskega društva, inženirja Romana Turka

Spoštovani gostje, planinke in planinci!

Skušal bom v kratkem povzetku podati pregled dela v času med občnim zborom in letno konferenco.

Že uvodoma moram poudariti, da je bila aktivnost vseh naših članov dokaj dobra in da smo skoraj vse načrtovane akcije tudi uspešno opravili. Prav posebno pa je razveseljiva ugotovitev, da je udeležba vedno dokaj številna, tako pri pohodih, ki jih je organiziralo naše društvo, kot tudi tistih iz sosednjih društev. Že leta ugotavljamo, da je med delovnimi ljudmi vedno več pristašev čistega naravnega okolja, zato ni čudno, če se število ljubiteljev narave vedno večja. Starejšim planincem se priključuje vedno več mladih. Slednje pa je izrednega pomena tudi z vidika krepitve obrambne moči naše domovine in družbene samozaščite. V planinah so tovariške vezi še posebej močne, kajti vsak planinec se dobro zaveda, da je podana roka tovariša, planinca — zanesljiva opora in nepogrešljiv člen v tej verigi, prav tako pa se pri tem razvija njihova požrtvovalnost, vzdržljivost, skratka krepitev in nabiranje moči za opravljanje delovnih dolžnosti in obrambe naše domovine.

Pri pregledu pohodov bi pričel kar s Partizanskim pohodom na Osankarico v počastitev Pohorskega bataljona, s spominskim pohodom na Stol, zimskim vzponom na Snežnik, zimskim spominskim pohodom na Porezen. Na veleslalomu na Raduhi smo zasedli 3. mesto, s Planinsko sekcijo Cinkarna in Izletnikom smo organizirali pohod v rojstni kraj našega dragega tovariša Tita, obiskali Bistrico ob Sotli in Trepče in tako počastili spomin nanj.

Udeležili smo se tudi nočnega pohoda pobratenih društev na

Raduhu, se odpravili po poteh 1. Celjske čete, udeležili kolesarskega maratona v Logarsko dolino ter slovesnosti ob dnevu planincev v Vratih. Po programu našega društva pa je bila opravljena pot v neznanu (na Tajzlov in Žavcerjev vrh), Donačko goro, Smrekovec in Plešivec, čudovito Peco, Lepeno—Krn, nepozabno bolnico Franjo ter Ratitovec, nato Mangart in Kanin ter Menino planino in po Poti prijateljstva na Sonnblick v sosednjo Avstrijo.

Čeprav so pri vseh turah sodelovali tudi mladinci, so opravili tudi lastne ture, seveda pod vodstvom mentorjev, na Lisco, Uršljo goro in Okrešelj.

teljstva z osvojitvijo 30 vrhov, Štajersko-Zagorsko pot, Zasavsko pot, Savinjsko pot in po poteh Miloša Kupresa.

Tudi izobraževanju smo posvetili vso pozornost. Seminarja za gorsko stražo, ki ga je organiziral MDO, sta se udeležila dva naša člana, trije pa so opravili izpit za gorskega stražarja.

Sekcija za varstvo narave je organizirala spoznavanje planinskega cvetja v botaničnem vrtu »Julijana« v Trenti.

Čeprav nam vreme ni bilo vedno naklonjeno, pa to ni motilo pravih ljubiteljev gora. Po vsaki prehojeni poti smo se vračali zadovoljni in srečni, kajti zopet smo bili bogatejši za izkušnjo

Udeležili smo se zbora planincev na Reški planini, kjer so bile podeljene tudi značke Savinjske poti.

O veliki aktivnosti naših članov priča tudi dejstvo, da sta dva člana prejela značko za prehojeno Pot prijateljstva z osvojitvijo 15 vrhov, Solčavsko planinsko pot, Pomursko pot, Kurirska pota Dolomitov in Višinsko transverzalo, trije člani so opravili Vršačko transverzalo, po en član pa je opravil Pot prijaja-

in spoznali nov košček naše prečudovite dežele.

Sodelovanje z drugimi planinskimi društvi in sekcijami, zlasti pa s pobrateno planinsko sekcijo Cinkarno, je bilo zelo dobro. Skupno smo načrtovali nekatere izlete in ture, vendar pa bi v bodoče morda kazalo tesneje sodelovati pri načrtovanju akcij, s čimer bi se lahko v dokajšnji meri vključili v stabilizacijska gibanja.

(Nadaljevanje na 20. strani)

(Nadaljevanje z 19. strani)

Površni opazovalec bo morda iz mojega poročila zaključil, da je bilo preteklo leto brez problemov in napak. Vendar žal, temu ni tako. Tako kot v vsaki drugi organizaciji ali društvu, so bili tudi pri nas problemi, s katerimi smo se srečevali med letom. Vendar je v začetku kazalo, da določene akcije ne bomo mogli speljati, enostavno zaradi tega, ker nam je zmanjkovalo sredstev, odnosno zaradi nezadostne aktivnosti vseh članov, čeprav lahko trdim, da smo vse proble-

me s skupnimi napori le rešili. Zlasti so nas prizadela občutna in večkratna povišanja stroškov prevozov. Že pred leti smo pričeli s pobudo za nabavo avtobusa, vendar je žal zaradi premajhne zavzetosti vseh, ta akcija propadla. Zato bi kazalo, da se za nakup avtobusa pričnemo ponovno ogrevati. Morda bo večina mnenja, da to v sedanjem času ni najbolj primerna in družbeno opravičljiva investicija. Vendar, če ta predlog podrobneje proučimo in upoštevamo, da bi avtobus lahko koristila društva, osnovne

organizacije sindikata in druge družbenopolitične organizacije naše DO, potem bomo kaj enostavno lahko ugotovili, da smo sicer malo pozni, vendar bi o tem predlogu še morali temeljito premisliti.

Ob koncu dovolite, da se v imenu vseh članov iskreno zahvalim naši delovni organizaciji in konferenci osnovne organizacije sindikata, ki je vedno imela posluš za naše težave in nam s finančno podporo omogočila izpolnitev zastavljenega programa.

IMELI SMO LJUDI...

MIRANU V SLOVO

Miran Stvarnik
3. 9. 1950—22. 11. 1980

Duša hrepeni,
hrepeni za vso lepoto,
za vso polnostjo
in dovršenostjo gora;

kdor to hrepenenje občuti,
se vedno znova vrača tja —
— včasih za vedno...

Žarki poznojesenskega sonca so — zadnjič v Miranovem življenju — pozlatili bele vrhove Kamniških alp in vzbudili v njegovi duši nepremagljivo željo, povzpeti se na vrh Storžiča in se naužiti miru in tihote gorskega sveta. Tako je s pogledom še enkrat objel te poslednje sledi nas vse bolj zapuščajočega notranjega miru in omahnil v smrt...

Nismo mogli, nismo hoteli verjeti, da se je to zgodilo. Toda kloniti smo morali pred resnico, trdo in neizprosno resnico, da Mirana ni več...

Pred tridesetimi leti je zagledal luč sveta v Laškem, ko se je Hum odel v prve, komaj zaznavne jesenske barve. Izučil se je knjigoveštva in se zaposlil v naši delovni organizaciji leta 1968. Osem let kasneje je uspešno zaključil študij na višji grafični šoli v Zagrebu in poslej delal med nami kot tehnolog v operativnem razvoju grafike.

Med sodelavci je v vsej svoji, žal, mnogo prekratki življenjski poti veljal za mirnega, razumnega, sposobnega in poštenega delovnega tovariša. Vsakomur dostopen, za vsakogar je imel prijazno, pomirjujočo besedo. S svojo strpnostjo je veliko pripomogel k uspešnemu delu, saj je njegov vzgledni odnos do sodelavcev in do skupnega dela ustvarjal prijetno tovariško vzdušje in dobro delovno počutje.

Mirana ni več. Prerana smrt je zasekala globoke rane v srce njegovih najdražjih, nam pa odvzela priljubljenega sodelavca. Vendar nam je kljub svojim mladim letom zapustil misel, ki jo vse preradi pozabljamo — misel, da narava zdaj z vso svojo veličastno romantiko, zdaj z vso svojo neizprosno stvarnostjo plemeniti človeka.

In Miranu hvala za to misel, ki ga bo ohranjala v našem spominu...

L I T E R A R N I U T R I N K I

Tommy

STARE STVARI

vse je nekako brez pomena
topo pekoče
kakor bi udaril nekoga po ustih
z mokro krpo
vendar pri roki v neki omari
spravljeno
tu ne pomagajo nikakršne
čarovnije
preštevanja in naštevanja
vladajo črvi in čas
in nihče drug
nihče razen starih stvari
omara je lesena
z majavimi vrati
ki se sama odpirajo
škripajo
v njej smrdi kot na smetišču
in tu žive
kakor vedo in znajo
stare stvari
hranijo se same s seboj v svoji
gnilobi
se smejejo in si pripovedujejo
noro
do kdaj bodo živele niti same
ne vedo
ker tudi čas pozablja
do kdaj kdo živi

ŽELJE

želel sem si
da bi ptice odletele
proč iz mojega vrta
da ne bi prepevale ves dan
so še ljudje
ki si želijo ptic
sklenil sem roke
in želel sem
da ne bi nihče prišel k meni
naj vlada tišina
so še ljudje
ki so radi sami
in ptice so se vrnile
prepevajo v vrtu
nekdo
je ubil tišino v meni
uničil bi vsako pesem
ne
pisal jih bom zate

SPOMINI

kot jata črnih ptic žive spomini
v nas

vsi lepi izginejo
ostanejo zli
zli
ki preidejo v moro
ki tlačijo
ubija
a veže ljudi
kot jato črnih ptic
ki jo hranijo spomini

MISLI

prideš in ostaneš in greš
odideš
moje dlani so prazne
leto in dan
(franci zagoričnik)

kadar prihajaš z mislimi daleč proč te moram pustiti da odideš
nekdo je bil v bližini zdelo se mi je da stopa skozi žarek v
meni pozabljen nič nisem videl nekdo je stopil skozi nevidni
žarek

tako pozabijo ljudje da je življenje v krčevitosti bitja
pozabijo da smo ljudje v ljubezni in trpljenju

spoznanje sebe v drugem človeku zapira utrujena ljubezen
v kletki svoje kože si obsojen na ognjene vzlete in upepeljene
padce

srečanje neba in pekla

tako je prihajal razžarjeni duh želje vse bliže in krila prehitro
izteklih trenutkov so vzletela

to vidiš v žarkih brez oblik

to slišiš prek mrzlih tokov
to okusiš na mrtvih ustih izpetih in izdihnutih sanj

v grenki samosti je izguba
ostaneš sam

sam v sebi

pod gladino časa leže slike nepremično nemirne in vedno enake
v trenutkih iskanja drhtenja spominov izginiti ne morejo

in upanje je utonilo v izgubljenih sanjah

molku v samem sebi se ne moreš upreti in želiš si nazaj
vse valove krčevito bitje v globini toploto brez časa
bilko v rosi objeto

želiš

ne smeš ostati sredi poti

ne smem te pustiti da odideš

VOLEO SAM

Voleo sam jednom u životu
voleo sam mladost i ljepotu
voleo sam djevojke i žene
voleo sam i one su mene.

Voleo sam jednom u životu
voleo sam prirodnu ljepotu
voleo sam noći i uranke
i djevojke čekati na sastanke.

Voleo sam mesec a i tamu
voleo sam djevojčicu malu
voleo sam čekat da poraste
voleo sam ispraćati laste.

Voleo sam i volet sam znao
voleo sam i ljubav sam dao
voleo sam djevojčice razne
voleo sam i te noći hladne.

Voleo sam mnoge stvari druge
voleo sam gledat kad se ljube
voleo sam i volet ću stalno
voleo sam to što bješe davno.

ZABORAVI ME

Zaboravit moraš mene
ko đepove svoje prazne
zaboravi srećne dane
i poljupce moje razne.

Da budemo sada jasni
da ne bude mnogo svađe
slike moje meni vrati
ja ću tvoje mnogo slađe.

Ne osvrći se na srećne dane
glavu gore napred kreni
nek poljupci vjetrovima plove
a ti svoje srce stegni.

Znam kaješ se već i sada
to kod mene ne pomaže
ali kasno, kasno draga
da se o tom nešto kaže.

Dva se puta na sred polja
razilaze u dva smjera
kreni sada kud ti volja
ti si tako draga htjela.

Kreni sada putem svojim
nek ti vjetar trag poplavi
dok ja na sred polja stojim
ti me draga zaboravi.

IZGUBLJENA NADA

Ponovo idem na staro mjesto
gde tebe mladu prije sretoh
sretoh tebe tamo mladu
sad izgubih svaku nadu.

Zavoleh te trenutka tog
ti mi uze deo života mog
tog trenutka u tom hladu
a sad gubim svaku nadu.

Ja izgubih svaku nadu
da ću sresti tebe mladu
da ne bude kao sada
izgubljena svaka nada.

Suzne mi oči ledaju nemo
mirisnu travu i suho sjeno
pa i veliki bagremov hlad
gdje sjedismo zagrljeni tad.

I ruka mi podrhtava
što je tebe milovala.
Neslaže se ništa sada
izgubih se zadnja nada.

SLOVO

Vedno se je rada vozila z vlakom, toda ta trenutak ga je strašno sovražila. Vedela je, da je to neumno, pa se ji je vseeno zdelo, kot da se ta dolga in sopiha-joča stvar na peronu skrivoma veseli njene bolečine. Videti je bila kot velik, črn bik sredi arene, ki besno koplje s sprednjim kopitom in se pripravlja na nov napad.

Kuštrava glava se je smeje pokazala na oknu vagona. Iskal jo je s pogledom in ji pomahal. Ničesar ni več rekel, govorile so samo njegove oči. — Ne joči, saj si vendar obljubila, da ne boš. —

Nemo je zrla v velike rjave oči, oči, ki jih je tako ljubila. Razumela je njihovo govorico, bolečina pa je bila prevelika, da bi mogla držati dano obljubo. Rahlo se je nasmehnila in odkimala z glavo. Smehljale so se samo ustnice, oči so odkrivale žalost in obup. Za hip jih je zaprla, kot da bo s tem zadržala solze, ki so vroče v potočkih tekle po licih, se na bradi združevale in nadaljevale pot po vratu za bluzo. Poskušala se je smejati, da bi potlačila žalost, pa so se ji ustnice razlezele v ponesrečen smehljaj. Popadel jo je bes. S hitro

kretnjo si je obrisala solze z brade.

Lokomotiva je predirno zapiskala in nehote je pomislila na mlajšo sestro, ki ji je včasih s piščalko parala živce. Potem se je vlak premaknil in počasi od-drdral. Nekaj ji je še zaklical, pa ga ni več slišala, videla je le še njegovo roko, ki ji je mahala v pozdrav, dokler ni počasi izginila v megli. Se vedno je stala na peronu, nepremična in zamaknjena, kot da bi se ne zavedala resničnosti. Vlak pa je izginjal v daljavi...

Lučka

Marko je bil pri svojih sedem-inštiridesetih letih krepak, nekoliko debelušast možakar in zaigrizen pristaš samskega stanu. Že dva tedna je letoval nekje na srednjem Jadranu. Ob sončnem jutru sta z nekim znancem sedela na pomolu in namakala trнке. Nenadoma se je Marko obrnil k svojemu sogovorniku:

— Pravite, da ste zaposleni v zdravstvu in da letujete v njihovem domu? Hm, pri vas je bila, tako sem slišal, zaposlena neka moja znanka še iz fantovskih let. Bila je to Sonja M., če se prav spominjam; ali jo morda poznate?

— Sonja pravite? Čakajte, mislim, da jo poznam, mislim da je prav ona! Pa prav zdaj letuje s svojo družinico v našem domu! — Marka se je ob teh sogovornikovih besedah polastil čuden nemir. Močno se je moral potruditi, da je z najobičajnejšim glasom povzel:

— A tako, glej no, glej! Kje bi si mislil, da jo sploh še kdaj srečam! Ali morda veste, kam hodi, mislim, kam hodijo na kopanje? Rad bi jih pozdravil.

—0—

Sonja! Vitke postave, dolgih, lepo valovitih las kostanjeve barve, globok, sanjav pogled temnorjavih oči. In njen glas! Skušal je zadržati pred očmi njeno sliko, podoživljal je trenutke njenih prvih srečanj. Nepozabni trenutki, prvič spregovoriti z ljubljeno osebo, ji prvič podati roko, jo za hip zadržati v svojih dlaneh... In potem je izbruhnila vojna. Ob pisku lokomotive sta se njuni roki počasi razklenili...

Nekaj tednov kasneje je Marko prejel drobno pisemce, v njem pa poleg nežnih stavkov tudi njeno sliko. Ta slika je bila poslej Markova svetinja. Kolikokrat ji je bil hvaležen za to drobno sličico, da je lahko gledal njene oči, njene ustnice. Ni mogel pozabiti njenega pogleda ob slo-

vesu. Porajal se mu je pred očmi v dolgih nočeh na straži, videl ga je ob vzhajajočem in zahajajočem soncu, lebdel je na vodni gladini, svetil skozi dimne zavesse. Ko se je kot beden vojni ujetnik stiskal na kupčku slame v taborišču, so ga živo spremljale njene oči, da ni obupal od bede in groze.

Tisto noč Marko ni spal. Spomini so se vrstili kakor v filmu, vse do prvega svita...

Porodil se je nov dan, izginilo je vse njegovo sanjarjenje o tistih srečanjih. Dogodki naslednjih let, ko se uveljavljal in iščeš svoj prostor v družbi, so vse potisnili v skorajšnjo pozabo. Dan je spet prinašal realnost, ki jo je treba sprejeti, realnost, s kakršno je treba živeti.

Nemirno, vendar do vse okolice pozoren, je Marko že zgodaj koračil po plaži in se vedno zdrznil, če je ugledal vitko dekliško postavo. Ni se zavedal, da mu niti za trenutek ni prišlo na misel, da je od takrat minilo trideset let in da je zdaj že precej drugačna. Pozabil je tudi, da so fantovska leta že davno minila. Misli je, da bo stopila predenj prav takšna, kakršna je stopila iz njegovega fantovskega življenja.

Kazalci so lezli že proti enajsti, plaža je bila napolnjena s kopalci, ki so postajali ali poležavali na vroči mivki. Postajal je vse bolj nestrpen, mežikal je v pripeki in čakal. Nenadoma so se mu približale tri postave. Povprečen možakar, fantič in — močna ženska v enodelnih temnordečih kopalkah. Oko mu je obviselo na njeni zajetni postavi. Velika, prsata, kostanjevih las. Ko so bili že čisto blizu, je opazil, da ima temnorjave oči. To da je ona? Val vročice mu je udaril v glavo, zaslišal je poln, močan alt, skrbno obarvan z naglasom vsakdanjosti: — Glej ga, zdravo, Marko! Saj sem te komaj spoznala! — Vsa romantika je Mar-

ka v trenutku zapustila. — Pozdravljena, Sonja, pozdravljenal — Segla sta si v roke, kot to navadno počno poslovni ljudje in že mu je predstavila moža in fantiča.

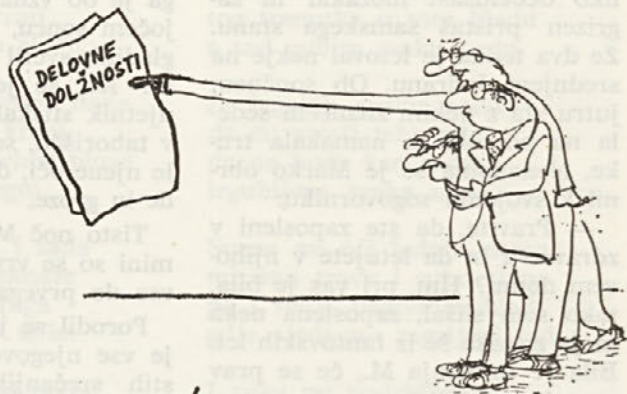
— Me veseli, me zelo veseli! — je vzklikal v slabo narejenem veseljem razpoloženju. Potem so govorili o hudi vročini, pa o draginji in meduzah. In da so natakarki zelo neučinkoviti, pravo nasprotje komarjev. In da so pred dnevi ribiči tam zadaj, v tretjem zalivu ujeli čisto malega morskega psa, da je grozdje predrago in oranžada čisto mlačna. Marko je bil razočaran. Torej to je tisto srečanje, o katerem je vso noč sanjaril? Kradoma je tipal z očmi po njeni postavi, lasje pa so bili na njegovo veliko razočaranje pristrizeni prav na kratko in čisto ravni. Oči so bile sicer rjave, toda izraz njenega pogleda je kazal zanimanje le za trenutno dogajanje. Fantiču je zaklicala, naj se ne oddaljuje, ker da gredo takoj dalje.

Marko je iskal njen pogled, toda ona ga je neprizadeto merila od nog do glave, kakor bi hotela reči: ne išči več tega, kar je pred mnogimi leti bilo! Nato se mu je zazdelo, da njen ravno dušni in zadržani pogled tiplje po njem: postalo mu je nelagodno, vendar se niti malo ni potrudil, da bi prikriil svojo, seveda že davno ne več fantovsko postavo. Dobro je občutil, da vsa njegova pojava nima prav nič takega, kar bi vzbudilo spomine na tista snidenja. Zdaj je Marko komaj čakal, da se poslovijo, če že samo podajanje rok lahko tako imenujemo. Skrajno slabo razpoložen se je oblačil, da pojde na kosilo, do katerega mu sploh ni bilo. Obžaloval je, da jo je hotel srečati.

Marko je tisto noč sanjal o njej, kakršna je bila pred tridesetimi leti. In potem se tudi sanje niso več ponovile...

Stane Lovrenčič

Tokrat sta za dobro voljo poskrbela naša sodelavca: Vera Radić in Stane Lovrenčič.

— PREGNETO! KAKO PA NAJ
ČLOVER ČITA TAKO DROBEN TISK! —
(LO)

Dvogovor urednik in sodelavec

— O, tovariš, lepo; v vaših vrsticah ste načeli mnogo odprtih vprašanj!

— Da, vendar si odgovore lahko preberete že kar med vrsticami...!

— Ampak, tovariš, rezervirani stolpec za vaš članek je ostal čisto prazen!

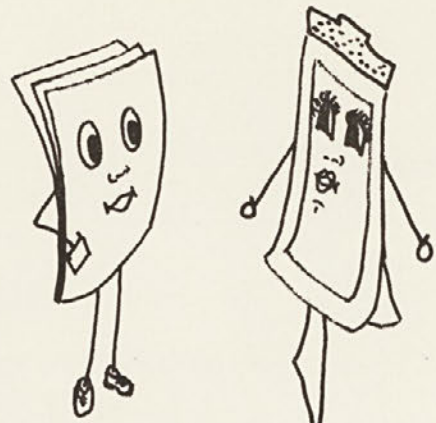
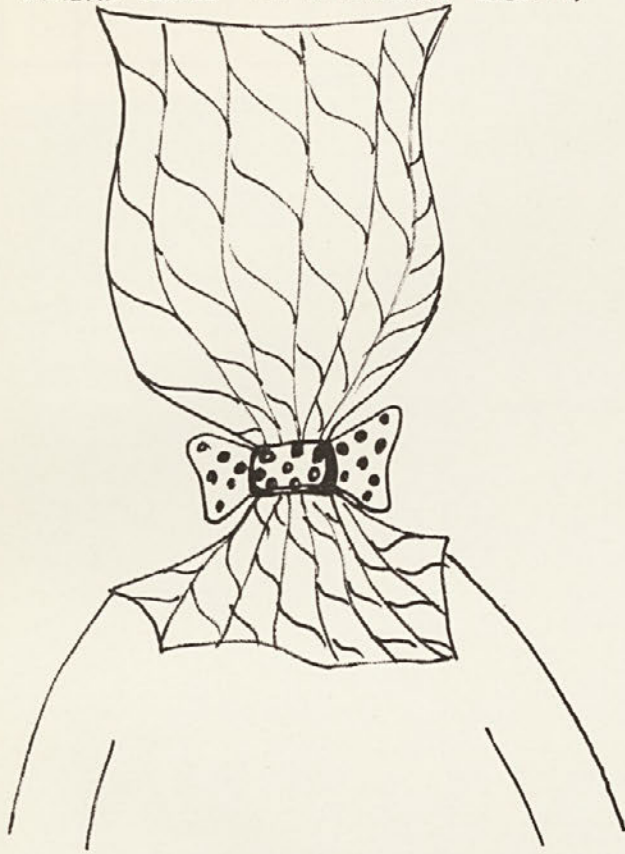
— No, ali s tem nisem dovolj povedal...?

— Že prav, tovariš, toda vaše pisanje je zelo črnogledol!

— Tako? Potem članek pač natisnite v rožnati barvi...!

(LO)

KORISTEN NASVET ZA PRAKTIČNO UPORABO
DARILNE VREČKE PRI OPRAVLJIVIH SOSEDIH

-POVED MI, KAJ MENIŠ
O KONTRACEPICIJI?

-SOVRAŽIM JO!

AH, LJUBICA...

DAJ MIR, TI
PREPROSTA DUŠA,
ME NE ZANIMAJO
SAMO UMETNIKI

VABILO

Karikaturiste, humoriste in pisce šaljivih zgodbic ter domislic v naši delovni organizaciji, vabimo k sodelovanju pri oblikovanju zabavne strani v našem glasilu.

Uredniški odbor bo prispevke ocenil, najboljše pa bomo objavili v posebni rubriki: Sala meseca.

Veselo na delo!

NA DAN ŽENA BODO NUDILI MOŽJE
SVOJIM ŽENAM VSESTRANSKO
POMOČ.

-DRAGA, S PROSTO ROKO ŠE
NEKOLIKO VIŠJE, NATO PA
MALENKOST BOLJ V DESNO...!"

HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR

